

Republička agencija za elektronske komunikacije (“RATEL“)
Višnjićeva 8
11000 Beograd

U Beogradu, 06. juna 2011. godine

Predmet: Komentari na nacrt Pravilnika o primeni troškovnog principa, odvojenih računa i izveštavanju od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom u oblasti elektronskih komunikacija (“Pravilnik“)

Poštovani,

Povodom javnih konsultacija o nacrtu Pravilnika o primeni troškovnog principa, odvojenih računa i izveštavanju od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom u oblasti elektronskih komunikacija, u nastavku dopisa dostavljamo vam komentare Vip mobile-a na predloženi nacrt Pravilnika.

Komentari Vip mobile-a se odnose, pre svega, na dve ključne stavke:

- I. **Predloženi vremenski rok za primenu modela tekućih troškova, odnosno kašnjenje u implementaciji navedenog modela;**
- II. **Regulatorno izveštavanje Agencije od strane ZTS operatora koji ima obavezu računovodstvenog razdvajanja i primenu troškovnog računovodstva.**

Mišljenja smo da je RATEL pri izradi nacrta Pravilnika sledio najbolju praksu u Evropskoj uniji (EU) te da su obuhvaćeni svi bitni elementi regulatornog pristupa primene troškovnog principa, odvojenih računa i izveštavanja operatora sa značajnom tržišnom snagom u oblasti elektronskih komunikacija.

- I. **Predloženi vremenski rok za primenu modela tekućih troškova, odnosno kašnjenje u implementaciji navedenog modela**

U polaznim osnovama, za primenu računovodstva tekućih troškova (CCA model) u sistemu kalkulacija i razdvajanja računa uspeha za potrebe regulatornog izveštavanja od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom (ZTS), navodi se da je rok za prvo regulatorno izveštavanje zasnovano na CCA modelu, *april 2013. godine, za finansijske izveštaje iz 2012. godine*, dok se za model dugoročnih inkrementalnih troškova (LRIC model), ne navode nikakve smernice niti rokovi prelaska na isti.

Napominjemo da član 31 Pravilnika o primeni troškovnog principa („Službeni glasnik RS“ br.103/08), predviđa da se sa primenom CCA modela počne 2011. godine, za finansijske izveštaje iz 2010. godine, dok član 32 navedenog Pravilnika predviđa da se sa primenom modela dugoročnih inkrementalnih troškova (LRIC model) počne 2013. godine, za finansijske izveštaje iz 2012. godine.

To jasno ukazuje da se sa implementacijom CCA modela kasni dve godine, te smatramo da je neopravdano svako dalje odlaganje njegove primene, posebno sada, kada je RATEL u donošenju rešenja o proglašavanju

operatora sa ZTS, te bi se takvim odlaganjem, dovelo u pitanje sprovođenje regulatornih obaveza koje proizlaze iz rešenja.

Stav Vip mobile-a je, da se u 2012. godini, za finansijske izveštaje iz 2011. godine, u primeni odvojenih računa, koristi model računovodstva tekućih troškova (CCA model), te da se u primeni troškovnog principa, vezano za kontrolu cena, koristi model dugoročnih inkrementalnih troškova (LRIC model). LRIC model je preporučen i od strane Komisije EU – Preporuka Komisije (2009/396/EZ) o tretiranju cena fiksne i mobilne terminacije. U prelaznom razdoblju, predlažemo da se koristi glidepath metoda, dok se u celosti ne primeni troškovni princip, ali ne duže od 12 meseci od sprovođenja analize relevantnih tržišta.

II. Regulatorno izveštavanje Agencije od strane ZTS operatora koji ima obavezu računovodstvenog razdvajanja i primenu troškovnog računovodstva.

U delu nacrtu Pravilnika koji se odnosi na finansijsko izveštavanje Agencije od strane operatora sa ZTS, kao i u delu koji se odnosi na prelazne i završne odredbe, ne vidi se razlika u izveštavanju Agencije od strane ZTS operatora koji ima obavezu računovodstvenog razdvajanja, i primene troškovnog računovodstva i ZTS operatora koji nema navedenu obavezu.

Kako bi se izbegle nejasnoće i pogrešno tumačenje Pravilnika, **neophodno je jasno navesti da regulatorno izveštavanje Agencije ima ZTS operator koji ima obavezu računovodstvenog razdvajanja i primene troškovnog računovodstva, za razliku od ZTS operatora koji nema navedenu obavezu, te tako ne može imati ni obavezu regulatornog izveštavanja.**

Član 42

Član 42 nacrtu Pravilnika potrebno je dopuniti tako da isti glasi:

„Operator sa ZTS koji ima obavezu računovodstvenog razdvajanja i primene troškovnog računovodstva, izveštava Agenciju o primeni troškovnog principa i razdvajanju (divizionalizaciji) računa uspeha i angažovane imovine (kapitala) na sledeći način:

- Putem službenih finansijskih izveštaja; i
- Putem internih regulatornih izveštaja.“

Član 44

U članu 44 nacrtu Pravilnika takođe je potrebno naglasiti da obavezu internog regulatornog finansijskog izveštavanja kao i svih obaveza koje slede po tom osnovu, ima **ZTS operator koji ima obavezu računovodstvenog razdvajanja i primene troškovnog računovodstva.**

Član 46

U prelaznim i završnim odredbama nacrtu Pravilnika, član 46 treba da glasi:

„Operator sa ZTS koji ima obavezu računovodstvenog razdvajanja i primene troškovnog računovodstva, je u obavezi da Agenciji dostavi, najkasnije do 30. aprila, za prethodnu poslovnu godinu, izveštaje iz člana 44 ovog Pravilnika i popunjene Priloge, u pisanom i elektronskom obliku.

Rok za prvo interno regulatorno izveštavanje po modelu tekućih troškova iz stava 1 ovog člana je 30. april 2012. godine, na osnovu finansijskih izveštaja za poslovnu 2011. godinu.“

Član 47

Član 47 nacrtu Pravilnika potrebno je korigovati u smislu da polugodišnje i godišnje izveštavanje Agencije po modelu istorijskih troškova, do početka izveštavanja Agencije po modelu tekućih troškova, isključivo ima **ZTS operator sa obavezom računovodstvenog razdvajanja i primene troškovnog računovodstva.**

Član 48

Član 48 nacrtu Pravilnika potrebno je dopuniti tako da isti glasi:

„Kada Agencija odredi operatora sa ZTS koji ima obavezu računovodstvenog razdvajanja i primene troškovnog računovodstva, isti je u obavezi da Agenciji dostavi prvi interni regulatorni izveštaj do 30.aprila naredne godine od godine u kojoj je određen za operatora sa ZTS i koji ima obavezu računovodstvenog razdvajanja i primene troškovnog računovodstva.“

S poštovanjem,

Vip mobile d.o.o.